

Quickscan Flora- en faunawet
Zuidelijke Dwarsweg 7a, Moordrecht

Quicksan Flora- en faunawet
Zuidelijke Dwarsweg 7a, Moordrecht

Colofon

Titel : Quickscan Flora- en faunawet Zuidelijke Dwarsweg 7a, Moordrecht

Projectnummer: .. : I5648

Opdrachtgever ... : Ambisio
De Flier 3319
6605 ZE Wijchen

Datum : 18 maart 2016
Status rapport ... : eindrapport / definitief
Bestand : I5648-eind2b.wpd

Opdrachtnemer .. : De Groene Ruimte BV
Postbus 400
6700 AK Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam : ir. P.A.W.M. Raaijmakers
Handtekening: ... :

Auteursrecht : De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).

Aansprakelijkheid . : Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUD

1.	INLEIDING	3
2.	WERKWIJZE	5
3.	BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP	7
3.1.	Ligging en omgeving	7
3.2.	Plangebied	8
3.3.	Ingrep	12
4.	RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET	13
5.	MAATREGELEN TER VERBETERING VAN DE ECOLOGIE IN HET PLANGEBIED	17
6.	CONCLUSIES EN ADVIEZEN	19
6.1.	Conclusies	19
6.2.	Adviezen ten aanzien van de Flora- en faunawet	19
6.3.	Adviezen ecologie van het plangebied	20
	BRONNEN	21

Bijlagen

- Bijlage 1. Samenvatting verplichtingen vanuit de Flora- en faunawet (FF-wet)
Bijlage 2. Aanleg en onderhoud van een broeihoop voor Ringslang

I. INLEIDING

Op het adres Zuidelijke dwarsweg 7a in Moordrecht was een (thans niet meer in bedrijf zijnd) verkeersoefencentrum gevestigd. Ambisio (Wijchen) wil dit terrein gaan gebruiken voor recreatieve doeleinden die relatief goed aansluiten bij het voormalige gebruik. Daarvoor zal de inrichting van het terrein niet wezenlijk veranderen; er vinden ook geen wijzigingen plaats aan de bestaande bebouwing¹⁾. Voor de beoogde (gebruiks)verandering is een ruimtelijke procedure vereist.

Consequenties aanwezigheid beschermde soorten (FF-wet) bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen

Algemeen	Voor het verstoren van alle soorten geldt de algemene zorgplicht.
Tabel 1	De soorten van tabel 1 betreft algemeen vrijgestelde soorten.
Tabel 2	Voor het verstoren van soorten van tabel 2 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij aantoonbaar wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde en voor de situatie passende gedragscode, of de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.
Tabel 3	Voor het verstoren van soorten van tabel 3 is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor Habitatrichtlijnsoorten geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.
Vogels	Voor het verstoren van vogels met een jaarrond beschermd nest is een ontheffing inzake de FF-wet vereist, tenzij de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats wordt gewaarborgd. Voor vogels geldt dat de ontheffing moet worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

Om na te gaan of er streng beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten of broedgevallen door de voorgenomen gebruiksverandering kunnen worden verstoord, heeft De Groene Ruimte BV in opdracht van Ambisio in oktober 2015 een ecologische quickscan uitgevoerd voor de beoogde gebruiksverandering van het voormalige verkeersoefencentrum. In deze ecologische quickscan is op basis van de bevindingen van bronnen- en veldonderzoek de ingreep getoetst aan de FF-wet. Daarbij zijn conclusies en benodigde vervolgstappen verwoord om bij uitvoering van de ingreep te kunnen voldoen aan de FF-wet²⁾.

In deze rapportage zijn de resultaten verwoord van de uitgevoerde ecologische quickscan. De gevolgde werkwijze is beschreven in hoofdstuk 2, het plangebied en de ingreep in hoofdstuk 3. De resultaten van het uitgevoerde bronnenonderzoek en veldbezoek zijn verwoord in hoofdstuk 4. Daarbij zijn -per soortengroep- de aangetroffen en de zeer waarschijnlijk aanwezige, beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten en broedgevallen aangegeven. De voorgenomen ingreep is getoetst aan deze resultaten door na te gaan of er van de ingreep negatieve effecten uitgaan op streng beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten of broedgevallen. Indien bronnenonderzoek en veldonderzoek onvoldoende informatie of zekerheid hebben opgeleverd om daarover uitspraken te kunnen doen en waardoor nader (veld)onderzoek is vereist, is dat bij de soortengroep aangegeven. Van niet genoemde streng beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten en broedgevallen kan de aanwe-

1) Informatie: SPA-ingenieurs.

2) Gebiedsbescherming is niet meegenomen in het onderzoek: deze is niet van toepassing gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van belangrijke weidevogelgebieden, NNN en Natura2000-gebieden.

zigheid worden uitgesloten. Maatregelen waarmee de natuurwaarde in het gebied kan worden verhoogd zijn beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies verwoord, inclusief adviezen over het mogelijke vervolgtraject.

Er heeft geen andere toetsing plaatsgevonden dan aan de vereisten vanuit de FF-wet, gebaseerd op de ingreep zoals aangegeven.

2. WERKWIJZE

Ter voorbereiding op het veldbezoek is voor het plangebied een aantal bronnen (internetsites, verspreidingsatlassen en andere relevante bronnen) geraadpleegd, om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied.

Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 12 oktober 2015 tussen 10.40u en 13.20u. Het was droog, afwisselend zonnig en bewolkt en 8 °C; de windkracht was 2 Bft. Het veldbezoek is uitgevoerd door een ervaren veldecoloog³⁾ van De Groene Ruimte. Daarbij zijn alle (sporen van) beschermde soorten genoteerd. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten en broedgevallen⁴⁾. Ook andere bijzondere waarnemingen zijn genoteerd en er zijn foto's gemaakt.

Tijdens het veldonderzoek zijn het hoofdgebouw, schuurtjes, stenen constructies en de bomen op zicht beoordeeld op plekken die door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als paar-, kolonie-, winter- of zomerverblijf.

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen en broedgevallen van vogels kunnen zich zowel in bebouwing (bijvoorbeeld onder pannen of achter gevelbetimmering) als in bomen (nesten of holtes) bevinden. De gebouwen, schuurtjes, stenen constructies en de aanwezige groenvoorzieningen in het plangebied zijn onderzocht op de (geschiktheid voor) aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en (andere) broedgevallen.

Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen of dergelijke) naar bepaalde soorten(groepen) uitgevoerd.

In de rapportage⁵⁾ zijn de resultaten van bronnen- en veldonderzoek verwoord en geanalyseerd. Voor de wettelijk beschermde soorten, jaarrond beschermde nesten en broedgevallen die zijn aangetroffen, die worden verwacht of die niet kunnen worden uitgesloten zijn de consequenties vanuit de Ff-wet voor de verdere procedure vermeld.

.....
³⁾ Ir. Rienk Noordhuis.

⁴⁾ De meeste planten- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

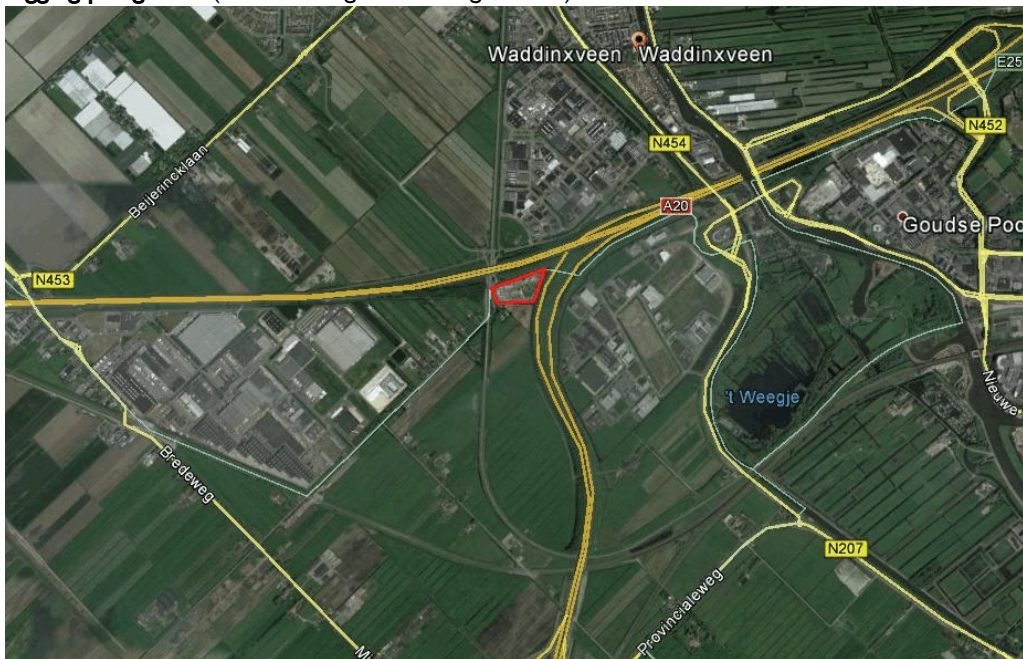
⁵⁾ Alle in deze rapportage opgenomen foto's zijn gemaakt tijdens het veldbezoek, tenzij anders is aangegeven.

3. BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INGREEP

3.1. Ligging en omgeving

Het plangebied ligt in de hoek van de A12 en de A20 ten zuiden van Waddinxveen. De omgeving bestaat uit veenweidegebied, akkerland of industrieterrein met er doorheen twee snelwegen, een spoorbaan en een provinciale weg. Nabij de A12 zijn twee forse bosstroken aanwezig, beplant met populieren en Essen. Het plangebied is ingesloten tussen een spoorlijn in het westen, de A12 met bosstrook in het noorden, de A20 in het oosten en grasland in het zuiden met in de nabijheid een oude boerderij.

Ligging plangebied (bron ondergrond: Google Earth)

Plangebied (bron ondergrond Google Earth)

3.2. Plangebied

Het plangebied omvat de volgende elementen:

- hoofdgebouw met entree, parkeerplaats:
 - het hoofdgebouw is één verdieping hoog met een vrij laag zadeldak; het gebouw is van hout;
- slipbaan:
 - deze bestaat vooral uit verhardingen; er staat een kleine houten abri aan;
- parcours voor terreinwagens;
 - het is een grotendeels onverhard parcours met verscheidene bulten van één tot enkele meters hoog; ook zijn er een aantal te passeren plassen;
- (boog)schietbaan;
- terrein ten behoeve van paintball:
 - het gehele terrein is omgeven door een hoog net; op het terrein zijn veel objecten als stapels autobanden een betonnen tunneltje en andere objecten om achter te schuilen;
- wasplaats voor auto's met een eenvoudig houten (prefab) schuurtje;
- enkele delen gazon in het westelijk en zuidelijk deel van het plangebied;
- een houtwal langs de oostelijke zijde van het plangebied:
 - de houtwal bestaat voornamelijk uit Hazelaar, Hondсроос, Eenstijlige meidoorn en Sleedoorn;
- slootkanten:
 - het gehele plangebied is omgeven door sloten; de sloten zijn twee tot enkele meters breed. De sloot langs het oostelijk deel van het plangebied is vrij ondiep en heeft veel bladafval. De overige sloten zijn dieper en hebben veel waterplanten. De slootkanten hebben zonder uitzondering een ruige begroeiing. In de noordwesthoek van het plangebied is een klein gemaal aanwezig.

Indruk plangebied met naburige sloten en bosstrook (buiten het plangebied)

de groene ruimte

Indruk van de slipbaan vanuit het oosten gezien, met lichtmasten links en bosstrook (buiten het plangebied) rechts op de foto

Noordoostelijke punt van het plangebied met oostelijke houtwal en bosstrook (buiten het plangebied)

Parcours voor terreinwagens in het zuidelijk deel van het plangebied met rechtsachter het terrein voor paint ball

Noordwestelijk hoek van het plangebied met slootoevers

Een klein gemaal in de noordwesthoek van het plangebied met daarachter een ruige slootberm

Indruk van het zuidelijk deel van het plangebied met gazon en slootoever

3.3. Ingreep

- Het plangebied verandert van eigenaar. Voorheen was het plangebied een verkeersoefencentrum voor praktijk en theorie. Er was onder andere een slipbaan aanwezig en het terrein was ook 's avonds in gebruik waarbij het terrein met grote lampen verlicht werd.
- In de toekomst wordt het plangebied door Ambisio geëxploiteerd en zal gebruikt worden voor:
 - slipoefeningen op de al bestaande slipbaan
 - oefening met terrein wagens op het hiervoor bestemde parcours.
 - paint ball evenementen op het hiervoor bestemde terrein
 - (boog)schieten
 - overige evenementen waarvoor bestaande elementen van het plangebied worden gebruikt.
- Portacabins die ingebruik zijn geweest voor theorielessen zijn verwijderd.
- Er zijn geen andere ruimtelijke ingrepen voorzien.
- Er worden geen wijzigingen aangebracht aan bestaande bebouwing.
- De buitenverlichting die momenteel aanwezig is wordt niet gewijzigd.

4. RESULTATEN FLORA- EN FAUNAWET

Flora

Aandachtspunten Flora- en faunawet flora

Soort	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl. IV	Bijl. I	
<geen>				

Er zijn geen streng beschermde plantensoorten aangetroffen en deze worden gezien het huidige gebruik en beheer ook niet verwacht; op de aanwezige verhardingen is het voorkomen van stren beschermde plantensoorten uitgesloten. Binnen de ingreep zijn geen andere ruimtelijke ontwikkelingen voorzien dan het verwijderen van portocabins.

De ingreep heeft derhalve geen effecten op eventueel aanwezige streng beschermde plantensoorten buiten de verhardingen.

Zoogdieren

Aandachtspunten Flora- en faunawet zoogdieren

Soort(groep)	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl. IV	Bijl. I	
<geen>				

Vleermuizen

Een aantal vleermuissoorten kunnen op basis van bronnenonderzoek worden verwacht zoals Gewone en Ruige dwergvleermuis, Gewone grootvleermuis, Laatzvlieger, Watervleermuis en Meervleermuis. In Waddinxveen bevindt zich een belangrijke kolonie van de Meervleermuis.

- Er worden geen gebouwen gewijzigd of gesloopt waarin vleermuizen zouden kunnen verblijven; als dergelijke ingrepen niet plaatsvinden is verstoring van eventueel aanwezige vaste verblijfplaatsen ook niet aan de orde.
- De ruimtelijke inrichting van het terrein blijft ongewijzigd, er worden geen bomen gekapt en de verlichting van het terrein blijft ongewijzigd. Verstoring (ten opzichte van de huidige situatie) van eventueel aanwezige vliegroutes door de beoogde gebruiksverandering is derhalve niet aan de orde.
- Het plangebied dient als foerageergebied voor vleermuizen. De bestaande functie als foerageergebied komt niet in gevaar als, zoals door opdrachtgever is aangegeven, de verlichting van het terrein ongewijzigd blijft.

Overige (streng beschermde) zoogdiersoorten

- Gezien het voorkomen van de Waterspitsmuis in de omgeving kan in de oevers van het plangebied de streng beschermde Waterspitsmuis worden verwacht.
- Zolang niets aan de oevers en sloten gebeurt anders dan het reguliere beheer, wordt de Waterspitsmuis niet verstoord door de ingreep.
- Er worden geen overige streng beschermde zoogdiersoorten in het plangebied verwacht. Hoewel de Bever in Gouda voorkomt zijn er nog geen waarnemingen

van de soort ten westen van de A20. In de toekomst kan de Bever zeker leefgebied hebben in en nabij het plangebied.

Licht beschermde zoogdiersoorten

- Van de algemene en licht beschermde soorten zijn sporen gevonden van Konijn, Vos, Mol, Rosse woelmuis, Woelrat, Bunzing en Bosmuis.
- Daarnaast kunnen worden verwacht Egel, Haas, Aardmuis, Gewone bosspitsmuis, Dwergspitsmuis, Huisspitsmuis, Dwergmuis, Hermelijn, Wezel.

Conclusie zoogdieren

Door de voorgenomen ingreep worden geen streng beschermde zoogdiersoorten verstoord. Zolang niets aan de oevers en sloten gebeurt anders dan het reguliere beheer, wordt de Waterspitsmuis niet verstoord door de voorgenomen gebruiksverandering.

De (mogelijk) aanwezige licht beschermde soorten staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

Amfibieën, reptielen en vissen

Aandachtspunten Flora- en faunawet reptielen, amfibieën en vissen

<i>Soort(groep)</i>	<i>Tabel 2</i>	<i>Tabel 3</i>		<i>Opmerkingen</i>
		<i>HR bijl. IV</i>	<i>Bijl. I</i>	
< geen >				

Amfibieën

In de sloot kunnen licht beschermde amfibiesoorten voorkomen als groene kikkers, Gewone pad, Bruine kikker en Kleine watersalamander. In de wijde omgeving komt de streng beschermde Rugstreeppad voor. Deze soort wordt niet gemeld van het plangebied en naaste omgeving. De Rugstreeppad wordt op basis van de verspreiding niet verwacht in het plangebied.

Reptielen

De Ringslang komt voor in de wijde omgeving, maar vooral ten oosten van de A20 en ten noorden van de A12. De soort zou zich kunnen uitbreiden naar het plangebied. Momenteel worden alleen zwervende dieren op het terrein verwacht. Er is geen sprake van een gevestigde populatie.

Vissen

In de sloten kunnen Bittervoorn en Kleine modderkruiper worden aangetroffen. Zolang er geen ingrepen aan de sloten plaatsvinden anders dan het reguliere beheer, worden deze soorten niet verstoord.

Conclusie amfibieën, reptielen en vissen

Zolang, afgezien van regulier beheer, geen ingrepen worden gepleegd aan de sloten en slootoevers van het plangebied worden uit deze soortengroepen geen streng beschermde soorten verstoord.

De (mogelijk) aanwezige soorten zoals groene kikkers, Kleine watersalamander Bruine kikker of Gewone pad staan vermeld op tabel I van de AMvB art. 75 FF-wet; dit betreft algemeen vrijgestelde soorten bij onder andere 'ruimtelijke inrichtingen en ontwikkelingen'.

Vogels

Aandachtspunten Flora- en faunawet vogels

Soort	Opmerkingen
Buizerd	Zonder significante verandering van het terreingebruik wordt geen verstoring verwacht
<i>De ingreep is alleen toegestaan:</i> • indien zich geen broedgevallen voordoen (kort vóór de ingreep een veldcontrole uit laten voeren); • indien geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen worden verstoord.	

- Een Buizerdhorst is in gebruik in de bosstrook direct ten noorden van het terrein tussen plangebied en A12.
- De Buizerd heeft hier bij huidige gebruik jongen grootgebracht.
- Het nest ligt op circa 40 meter af van activiteiten op het terrein;.
- Overige jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Er is gezocht naar (sporen van) uilen, maar deze zijn niet gevonden. In de omgeving kunnen uilen actief zijn maar ze gebruiken het plangebied alleen als jachtgebied.
- Aangezien er geen ruimtelijke ingrepen of wijzigingen aan gebouwen gepland zijn, is verstoring van jaarrond beschermde nesten niet aan de orde.
Er kunnen zich altijd broedgevallen voordoen op het terrein. Deze mogen niet worden verstoord.
 - Alvorens de oevers worden gemaaid, dient met een check te worden gekeken of er broedgevallen aanwezig zijn;
 - Bij overige werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld schilderwerk of maaien, dient vooraf te nagegaan of daar broedgevallen aan de orde zijn, die daardoor zouden kunnen worden verstoord en welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn om verstoring te voorkomen.

Conclusie vogels

Er zijn op het terrein geen jaarrond beschermde nesten aanwezig; Bovendien vinden er geen werkzaamheden aan de bestaande bebouwing plaats.

Broedgevallen mogen niet verstoord worden, ook niet bij onderhoudswerkzaamheden en regulier beheer. Bij dergelijke werkzaamheden dient vooraf te nagegaan of daar broedgevallen aan de orde zijn, die daardoor zouden kunnen worden verstoord en welke voorzorgsmaatregelen nodig zijn om verstoring te voorkomen

Insecten en andere ongewervelden

Aandachtspunten Flora- en faunawet insecten en andere ongewervelden

Soort(groep)	Tabel 2	Tabel 3		Opmerkingen
		HR bijl IV	Bijl I	
< geen >				

- In de sloten kan de streng beschermde Platte schijfhoren worden aangetroffen. Zolang er geen ingrepen aan de sloten plaatsvinden anders dan het reguliere beheer, worden deze soorten niet verstoord.
- De streng beschermde Gestreepte waterroofkever komt voor in de Nieuwkoopse plassen. Nabij het plangebied zijn echter geen waarnemingen en het juiste biotoop voor deze soort ontbreekt. De soort wordt daarom niet verwacht in het plangebied.
- De Groene glazenmaker komt in de wijde omgeving van het plangebied voor. Het juiste biotoop voor deze soort, namelijk Krabbescheervelden, ontbreekt in het plangebied en daarom wordt een populatie van de soort niet verwacht in de sloten nabij het plangebied.
- De Gevlekte witsnuitlibel is waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied. In het plangebied is echter geen geschikt biotoop aanwezig voor deze soort en een populatie van deze soort wordt dan ook niet in of nabij het plangebied verwacht.

Conclusie insecten en andere ongewervelden

In de sloten kan de Platte schijfhoren voorkomen. Zolang de sloten niet vervuild worden door evenementen en er buiten het reguliere beheer geen ingrepen aan de sloten plaatsvinden worden er geen streng beschermde soorten verstoord.

5. MAATREGELEN TER VERBETERING VAN DE ECOLOGIE IN HET PLANGEBIED

Op basis van de tijdens het veldbezoek aanwezige terreinsituatie kunnen de volgende maatregelen ter verbetering van de ecologie in het plangebied worden genoemd.

Beheer slootkanten

Tijdens de quickscan bleek dat de oevers van de sloten erg ruig waren en geen bijzondere flora bevatten. Hier is verbetering mogelijk. Dit kan worden bereikt door op ecologisch wenselijke momenten en met een ecologisch wenselijke frequentie te maaien en het maaisel af te voeren. Het maaibeheer dient dan te worden afgestemd op de water- en oevervegetatie en bijbehorende fauna die men ter plekke nastreeft. In eerste instantie kan gekozen worden voor vier keer per jaar maaien, en dat na enige jaren terug te brengen tot twee à drie keer per jaar. Door vaker te maaien hebben Bruine ratten minder schuilgelegenheid in de oever;

Het plaatsen van een Torenvalkenkast

In de omgeving van het plangebied is een Torenvalk waargenomen tijdens de veldcheck. Het plaatsen van een Torenvalkenkast in het zuidwesten van het terrein kan een extra broedlocatie op leveren voor de omgeving;

Het aanleggen van een broeihoop voor Ringslang

Het slootbermmaaisel kan worden gebruikt om één of enkele broeihopen voor Ringslang aan te leggen. In bijlage 2 staan aanwijzingen voor aanleg en onderhoud van een dergelijke broeihoop.

6. CONCLUSIES EN ADVIEZEN

6.1. Conclusies

- Door de voorgenomen gebruiksverandering, zoals beschreven in dit rapport, worden geen streng beschermde planten- of diersoorten verstoord.
- De huidige natuurwaarden bevinden zich in de aangrenzende sloten en op de slootoevers en in de houtwal langs de oostrand van het plangebied:
 - in de sloten kunnen de streng beschermde Kleine modderkruiper, Bittervoorn en Platte schijffhoren bevinden;
 - in de oever kan de streng beschermde Waterspitsmuis aanwezig zijn;
 - in de houtwal langs de oostrand van het plangebied bevinden zich geen streng beschermde natuurwaarden. Hier zijn wel verschillende soorten zoogdieren actief en de houtwal is van belang voor vogels door de aanwezigheid van nestelplekken en eetbare bessen.
- Er bevindt zich een jaarrond beschermd horst van de Buizerd in de bosstrook tussen het plangebied en de A12. Het horst ligt op circa 40m van de dichtstbijzijnde activiteiten op het plangebied. Het gebruik van het plangebied verandert niet significant en een verstoring van een broedgeval van de Buizerd wordt daarom niet verwacht.
- Het plangebied wordt gebruikt als jachtgebied door vleermuizen. Er vinden geen werkzaamheden aan gebouwen plaats en de ruimtelijke inrichting blijft ongewijzigd. Er vindt door de ingreep derhalve geen verstoring plaats van vaste verblijfplaatsen of vliegroutes. Ook de functie als jachtgebied wordt niet verstoord zolang de verlichting op het terrein niet significant versterkt wordt.
- Er kan een zwervende Ringslang in het plangebied worden aangetroffen, maar van een gevestigde populatie is geen sprake.
- Ingrijpende werkzaamheden aan de slootoevers vinden niet plaats en daarom worden geen streng beschermde soorten verstoord door de ingreep
- Broedgevallen kunnen zich voordoen in het plangebied zowel in de (opgaande beplanting) als op de slootoevers. Broedgevallen mogen niet verstoord worden.

6.2. Adviezen ten aanzien van de Flora- en faunawet

- Er is geen nader onderzoek naar streng beschermde soorten noodzakelijk zolang geen ingrepen aan de slootoever plaatsvinden anders dan maaibeheer en de verlichting op het terrein niet significant versterkt wordt. Indien dat onverhoopt toch het geval is, moet nader onderzoek worden ingezet om de effecten van deze maatregel op de in dit rapport genoemde streng beschermde soorten te onderzoeken.
- Bij werkzaamheden aan of nabij bestaande gebouwen⁶⁾, zoals bijvoorbeeld schilderwerk, dient vooraf te nagegaan of er aan of bij de bebouwing broedgevallen aanwezig zijn. Ook bij werkzaamheden aan groen, met name in de slootberm moet vooraf worden gecheckt of er broedgevallen aanwezig (kunnen) zijn. Eventueel gevonden broedgevallen aan of nabij gebouwen en in groenvoorzieningen waar werkzaamheden plaatsvinden dienen te worden gemarkeerd en ontzien bij de werkzaamheden, tot de jongen het nest verlaten hebben of vliegensvlug zijn. Indien broedgevallen kunnen worden uitgesloten, bijvoorbeeld als er ruim buiten bekende broedperiodes wordt gewerkt, zijn geen voorzorgsmaatregelen nodig.

.....
⁶⁾ Er vinden geen wijzigingen plaats aan bestaande bebouwing.

6.3. Adviezen ecologie van het plangebied

- De ecologie van het plangebied kan worden versterkt door:
 - Door slootkanten vaker te maaien en het maaisel af te voeren kan de floristische samenstelling van de slootkant aantrekkelijker worden voor insecten en kan er zich een rijkere flora ontwikkelen. Aanvankelijk kan vier keer per jaar gemaaid worden en na enige jaren drie tot twee keer per jaar. Door vaker te maaien hebben Bruine ratten minder schuilgelegenheid in de oever;
 - Het plaatsen van een Torenvalkenkast in het zuidwesten van het terrein kan een extra broedlocatie op leveren voor de omgeving;
 - Het slootbermmaaisel kan worden gebruikt om een broeihoop voor Ringslang aan te leggen.

BRONNEN

Flora- en faunawet zoals geldend ten tijde van de uitvoering van dit onderzoek.
Algemene Maatregel van Bestuur inzake art. 75 van de Flora- en faunawet (2005).

Nederlandse Database Flora en Fauna
Stichting RAVON

www.telmee.nl
www.ravon.nl

BIJLAGE I. SAMENVATTING VERPLICHTINGEN VANUIT DE FLORA- EN FAUNAWET (FF-WET)

Onderstaande tekst bevat de voor het onderhavige project belangrijkste aspecten van de Flora- en faunawet. Uiteraard is alleen de wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Middels de Flora- en Faunawet (FF-wet) zijn in beginsel alle inheemse planten- en diersoorten beschermd en voor alle soorten geldt de wettelijke zorgplicht. Een aantal planten- en diersoorten heeft een bijzondere beschermingsstatus ('beschermde soorten'). Een ingreep kan een effect hebben op dergelijke eventueel aanwezige, beschermde planten- en diersoorten. Een initiatiefnemer heeft de wettelijke plicht om na te gaan of door de ingreep beschermde soorten worden verstoord; de bewijslast ligt bij de initiatiefnemer, die moet aantonen dat geen soorten worden verstoord (waardoor één of meer van de artikelen 8 t/m 12 van de FF-wet worden overtreden) of hij moet een ontheffing voor deze verstoring aanvragen bij het ministerie van Economische Zaken (EZ).

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

De eerste stap van zo'n procedure is een quickscan. In een quickscan wordt getracht zo veel mogelijk uitsluitsel te krijgen over de aanwezigheid of afwezigheid van beschermde soorten en, bij aanwezigheid, over de vraag of verstoring aan de orde is. Waar mogelijk wordt gekeken hoe eventuele verstoring kan worden voorkómen of worden verminderd.

Indien verstoring niet kan worden voorkomen, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze dient, vergezeld van een activiteitenplan ingediend te worden bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO.NL, voorheen Dienst Regelingen) van het ministerie van EZ. In het activiteitenplan wordt onder andere uitgebreid ingegaan op het doel van de aanvraag, wordt een onderbouwing gegeven en wordt ingegaan op de wijze waarop met (streng) beschermde soorten wordt omgegaan. De verwerking van de aanvraag door de RvO.NL kan geruime tijd in beslag nemen (in het algemeen minstens vier maanden maar afhankelijk van ander factoren kan dat ook langer zijn).

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur in 2005 is de toepasbaarheid van de FF-wet verder vorm gegeven. In deze AMvB is een onderscheid gemaakt in drie bijzondere beschermingsregimes; de beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen en elk van deze soortengroepen is vermeld op een tabel (zie tekstkader volgende pagina). De soorten van tabel 3 hebben de hoogste beschermingsstatus.

Vogels kennen een apart beschermingsregime, los van de tabellen-indeling. Sinds 26 augustus 2009 zijn de nesten van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd. Ook kan voor een aantal soorten van tabel 3 geen ontheffing meer worden verkregen (tenzij een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn van toepassing is); indien vaste verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, dient de ingreep plaats te vinden op een zodanige wijze dat -althans ingevolge de FF-wet- geen sprake is van verstoring, omdat de functionaliteit van de verblijfplaatsen wordt gewaarborgd.

Toelichting tabellen soorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (FF-wet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in de oorspronkelijke tabellen van het ministerie van LNV niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten).

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3).

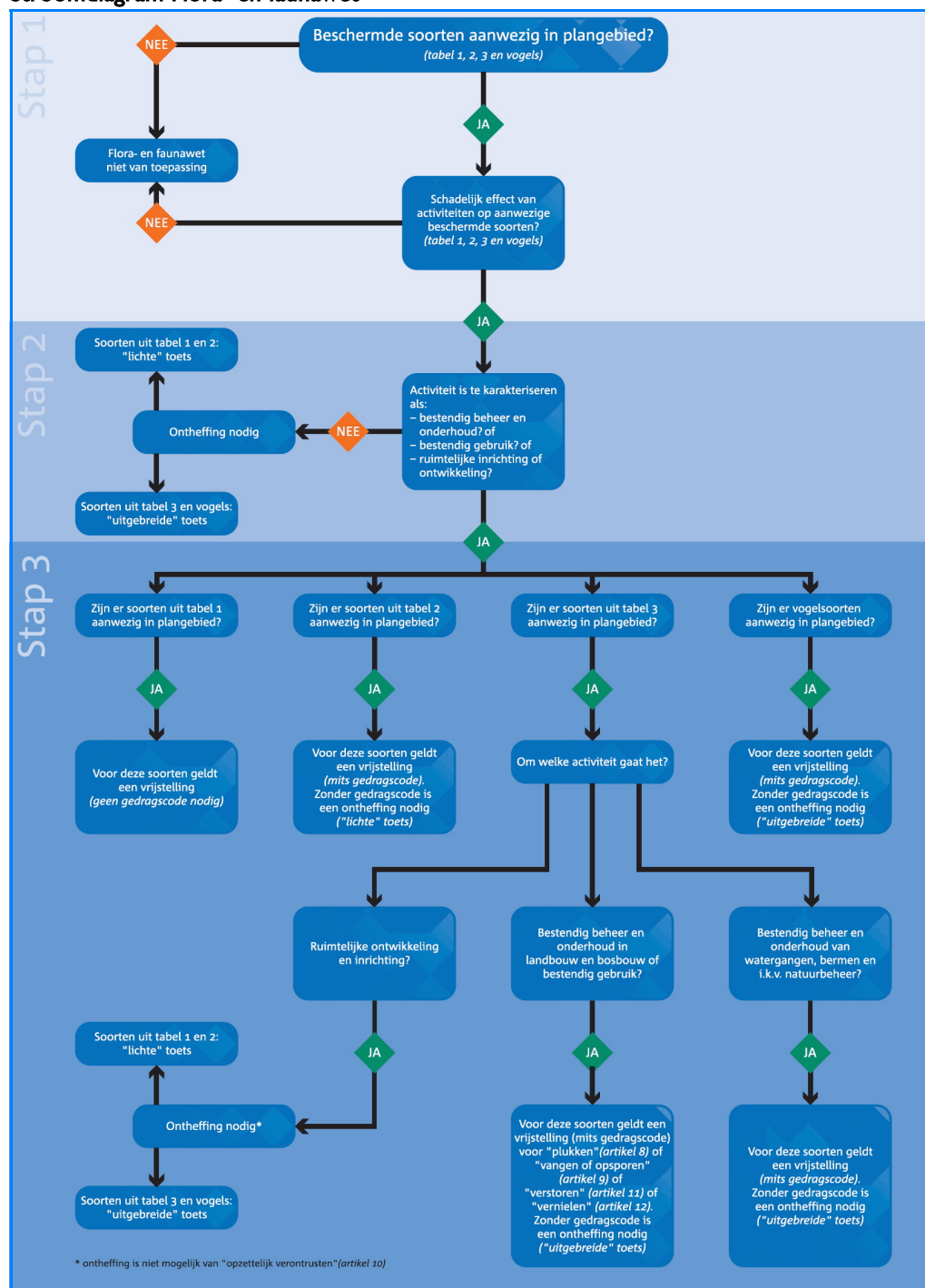
Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de FF-wet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de FF-wet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria:
 - 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang;
 - 2) er is geen alternatief;
 - 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

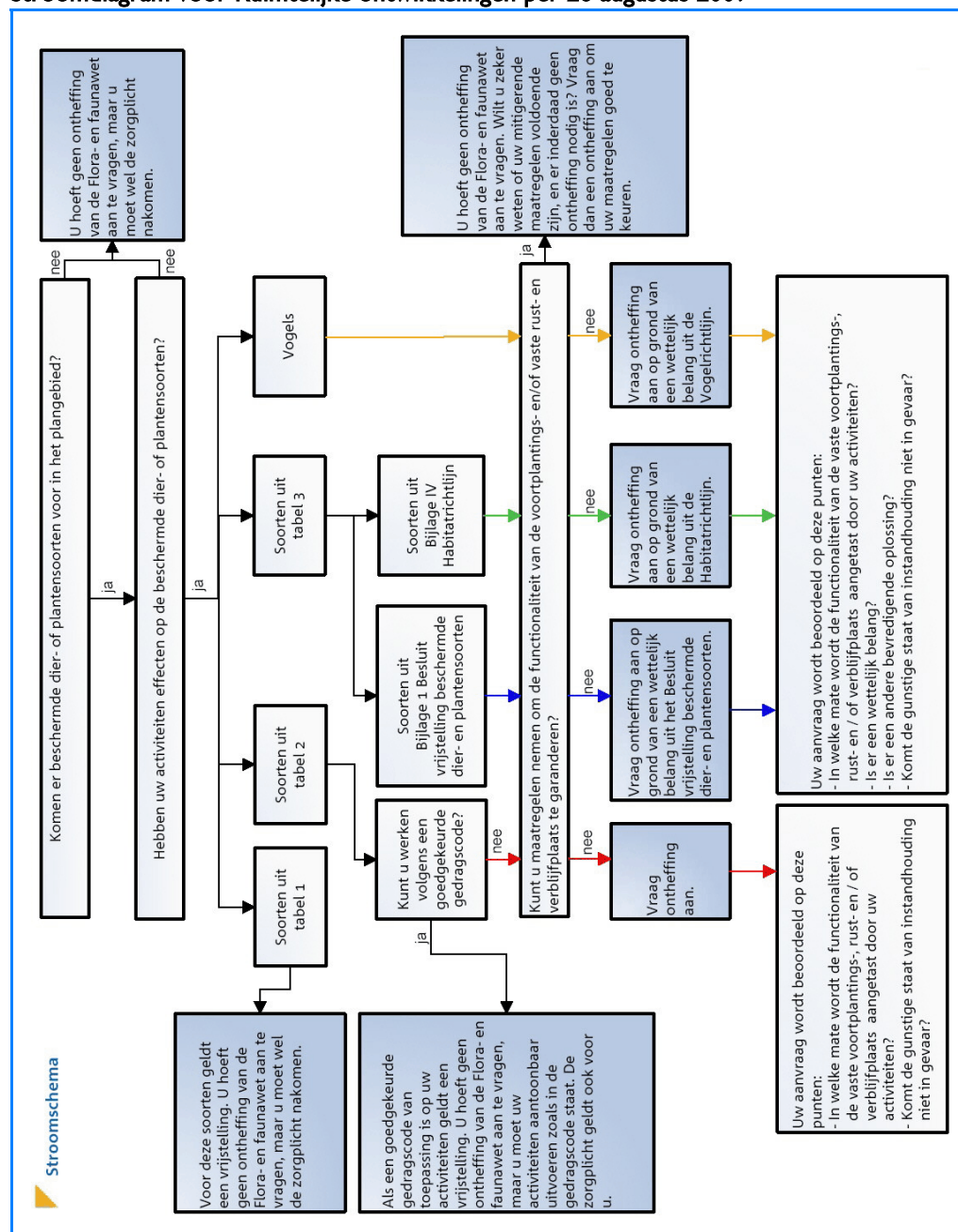
de groene ruimte

Stroomdiagram Flora- en faunawet

(Zie ook het stroomdiagram op de volgende pagina).

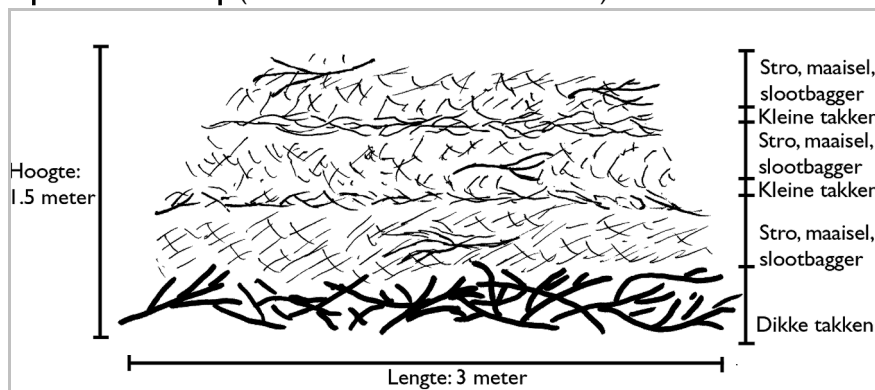
Stroomdiagram voor Ruimtelijke ontwikkelingen per 26 augustus 2009

BIJLAGE 2. HET AANLEGGEN EN ONDERHOUDEN VAN EEN BROEIHOOP VOOR RINGSLANG

- aanleggen één tot drie broeihopen als eiafzettings- en overwinteringsplaats, in de zuidoost punt en/of in de noordrand van het plangebied. De broeihoop moet in de zon komen te liggen en via dekking door de Ringslang bereikbaar.

Opbouw broeihoop (bron: archief De Groene Ruimte)

- De functionaliteit van een broeihoop wordt sterk bepaald door de opbouw ervan. De minimale afmeting is 1,5 meter breed, 2 meter lang en 1 meter hoog. Om te zorgen dat de hoop niet te snel de functie verliest, wordt een afmeting van 2 meter breed, 3 meter lang en 1,5 meter hoog geadviseerd. Om ervoor te zorgen dat er broei optreedt in een broeihoop is een goede opbouw nodig. Grote takken (diameter minimaal 5 centimeter) onderin de hoop zorgen voor voldoende doorluchting. Dit maakt de broeihoop ook makkelijker toegankelijk voor de slangen. De rest van de hoop is opgebouwd uit lagen van bijvoorbeeld stro, bladeren, maaisel en slootbagger met kleinere takken ertussen. De takken zorgen ervoor dat de hoop luchtig blijft en niet te sterk inklinkt.
- Broeihopen worden vaak aangezien voor (groen)afval. Om aantrekken van zwervafval te voorkomen wordt geadviseerd de broeihoop, binnen de ecologische randvoorwaarden, zo veel mogelijk buiten het zicht vanaf de openbare weg aan te leggen. Om dezelfde reden wordt geadviseerd om een informatiebordje bij de broeihoop neer te zetten en om de broeihopen met paaltjes te beschermen tegen (maai)schade.
- Eén tot twee jaar na de aanleg zal de broeihoop 'uitgebroeid' zijn. Vaak is een broeihoop dan ook flink geslonken. Op dat moment kan ervoor worden gekozen de oude hoop jaarlijks om te zetten of een nieuwe hoop vlak in de buurt aan te leggen.
Bij het jaarlijks omzetten van een broeihoop, wordt de oude hoop afgegraven en een nieuwe bodem van takken aangelegd. De lagen erboven worden opgebouwd uit materiaal uit de oude hoop, aangevuld met nieuwe takken en vulling.
Omzetten van de broeihoop dient in oktober plaats te vinden; daarbij kan direct het gebruik van de broeihoop worden vastgesteld door het aantal eischalen te tellen.